

Picture Word Inductive Model: รูปแบบการสอนอ่านและเขียนสำหรับเด็กไทย*

Picture Word Inductive Model: Literacy Model for Thai Children

Received:	June	15, 2018
Revised:	April	9, 2019
Accepted:	April	9, 2019

สง่า วงศ์ไชย (Sa-nga Wongchai)**

บทคัดย่อ

การอ่านและการเขียนเป็นทักษะการรู้หนังสือ (literacy) ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนนำไปใช้เรียนรู้สรรพวิทยาการต่าง ๆ เพื่อให้ดำเนินชีวิตในโลกยุคของศตวรรษที่ 21 ได้อย่างสันติ แต่ปัจจุบันปัญหาการอ่านไม่ออกอ่านไม่คล่อง เขียนไม่ได้ เขียนไม่เป็นของนักเรียนระดับพื้นฐาน ยังปรากฏให้เห็นเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์แก่สังคมไทย ซึ่ง Picture Word Inductive Model (PWIM) เป็นรูปแบบหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขปัญหาค่าศัพท์จากภาพและการเขียนได้ โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน 4 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 เลือกและระบุคำศัพท์จากภาพ (select picture and identify words) ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงคำศัพท์ (linking words) ขั้นที่ 3 จัดกลุ่มคำศัพท์ (classify words) และขั้นที่ 4 ประยุกต์ใช้คำศัพท์ (applied words) การจัดการเรียนการสอนตามขั้นตอนดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่อันจะเป็นพื้นฐานในการสร้างความเข้าใจคำศัพท์จากรูปภาพ โดยใช้ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน และทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ การแต่งประโยค และการเขียนข้อความ นับว่า PWIM เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาแบบองค์รวม (whole language) ซึ่งเหมาะสมสำหรับนำไปใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน รูปแบบการสอนดังกล่าวจะประสบผลสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับผู้สอนที่จะต้องเลือกรูปภาพให้เหมาะสมกับความสามารถและความแตกต่างของผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองผ่านกระบวนการอ่าน การเขียน และการคิดเชิงอุปนัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : Picture Word Inductive Model (PWIM) รูปแบบการสอนอ่านและเขียน

* บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ

This Article aims for publishing academic knowledge

** อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โทร. 080-4505621

Lecturer in Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University,

E-mail: Wongchai41@gmail.com, tel. 080-4505621

Abstract

Literacy skills are paramount in acquiring knowledge in the 21st century. However a low level of literacy can still be found within Thailand. One method of combating illiteracy issues is the Picture Word Inductive Model (PWIM) which can aid the learner link their existing knowledge to new learning processes. There are 4 important steps: (1) select picture and identify words 2) Linking words 3) Classify words and 4) Apply words. PWIM utilizes reading, writing, vocabulary, and sentences construction to form an understanding of 'whole language' in relation to daily language usage. The instructor should select appropriate images for the learner so that they are able to grasp a clear understanding of the subject matter. As a result the learner will be more likely to succeed in gaining a greater efficiency in reading and writing.

Keyword: Picture Word Inductive Model (PWIM) Literacy Model

บทนำ

การรู้หนังสือ (literacy) เป็นทักษะสำคัญและจำเป็นสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่จะต้องส่งเสริมตั้งแต่ระดับปฐมวัยไปจนถึงระดับอุดมศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2575 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ 3Rs 8Cs (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) 3Rs ประกอบด้วย ทักษะการรู้หนังสือ ได้แก่ reading (ทักษะการอ่าน อ่านออก) writing (ทักษะการเขียน เขียนได้) และ arithmetic (ทักษะเลขคณิต การคิดเป็น) (The Partnership for 21st Century skills, 2013:4; International Reading Association, 2012: 2; Trilling and Fadel, 2009: 177) ที่มีความจำเป็นสำหรับผู้เรียน เพราะเป็นทักษะพื้นฐานที่จะต้องนำไปใช้ในการสื่อสาร เรียนรู้สรรพวิทยาการ และสร้างความเข้าใจข้อมูลต่าง ๆ หากผู้เรียนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทักษะดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพแล้วก็จะช่วยให้สามารถกำกับตนเองให้เรียนรู้สรรพสิ่งในสาขาวิชาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างกลมกลืน เปิดใจยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และนำแนวคิดต่าง ๆ จากแหล่งการเรียนรู้ต่างวัฒนธรรม เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำมาใช้พัฒนาศักยภาพของตนเองให้ดียิ่งขึ้น (General Capabilities in the Australian Curriculum, 2013: 1)

การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาเป็นนโยบายของสถานศึกษาแต่ละแห่งเพื่อแก้ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ อ่านไม่คล่อง และเขียนไม่ได้ เขียนไม่เป็น โดยให้ครูผู้สอนหาวิธีสอนหรือแนวการสอนใหม่ ๆ มาพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

การส่งเสริมให้ครูได้หาวิธีสอนหรือแนวการสอนใหม่ ๆ มาใช้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของผู้เรียนนั้นนับเป็นแนวทางที่ดี เพราะช่วยแก้ปัญหาได้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนไปพร้อมกัน อย่างไรก็ตาม คุรุภาษาไทยส่วนใหญ่ไม่ได้ค้นคว้าหาวิธีสอนหรือแนวการสอนภาษาแบบใหม่ ๆ มาใช้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนเท่าที่ควร จึงทำให้เกิดปัญหาการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพิ่มมากขึ้น ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สะท้อน

ให้เห็นว่า นักเรียนยังประสบกับปัญหาการอ่านและการเขียนภาษาไทยก็คือ ผลคะแนนสอบ O-Net วิชาภาษาไทย สารที่ 1 การอ่าน และสารที่ 2 การเขียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในรอบ 3 ปีย้อนหลังตั้งแต่ปี 2558-2560 พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนในสารที่ 1 การอ่าน (60.82, 48.53, 44.51 คะแนน) และสารที่ 2 การเขียน (55.06, 55.36, 47.36 คะแนน) ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า คะแนนสอบ O-Net วิชาภาษาไทย ในสารที่ 1 การอ่าน และสารที่ 2 การเขียนมีคะแนนลดลงอย่างเห็นได้ชัด แม้จะมีบางปี อาจจะมีคะแนนเพิ่มขึ้นแต่ก็เพิ่มเพียงเล็กน้อย จึงทำให้นักเรียนระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่อยังประสบปัญหา การอ่านไม่ออก อ่านไม่คล่อง เขียนไม่ได้ เขียนไม่เป็น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สร้อยสน สกลรักษ์ และคณะ (2559) ที่พบว่า ปัญหาการอ่านและการเขียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาก็คือ นักเรียนอ่านและเขียนไม่คล่อง เช่น การสะกดคำ การประสมคำ การอ่านเอาเรื่อง การเขียนข้อความ ประโยค และการเขียนเรียงความ เป็นต้น

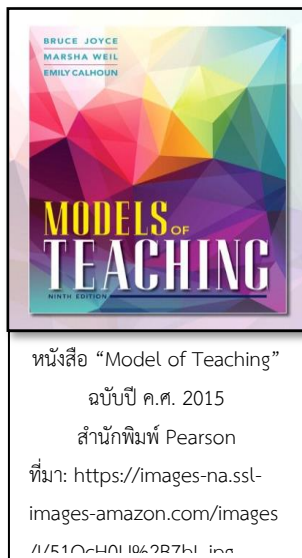
อันที่จริงการแก้ปัญหาการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับพื้นฐานมิใช่หน้าที่ของครูผู้สอน ภาษาไทยแต่เพียงผู้เดียว ครูจะได้รับความร่วมมือจากผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง โดยให้ครูภาษาไทยมีหน้าที่หลักในการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน และหาแนวทางการ วิธีการสอนใหม่ ๆ เพื่อ นำมาทดลองใช้ พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น ดังข้อเสนอแนะ ในงานวิจัยของ บุชบา บัวสมบุรณ์ และคณะ (2559) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยระดับชั้น ประถมศึกษาในปัจจุบันนี้ ครูจะต้องมีเครื่องมือหรือวัตกรรมการสอนใหม่ ๆ ที่สามารถนำมาใช้เพื่อยกระดับ กระบวนการเรียนการสอน โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น และจะต้องออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนและเนื้อหาในลักษณะบูรณาการที่เน้นการสอน ภาษาเพื่อประโยชน์สำหรับผู้เรียนในการนำไปใช้ชีวิตประจำวันได้ (สร้อยสน สกลรักษ์ และคณะ, 2559) จึงจะ สอดรับกับนโยบายกับการสอนภาษาไทยในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้ทักษะการอ่านและการเขียนเป็น พื้นฐานการเรียนรู้ในระดับชั้นที่สูงขึ้น ดังที่ วิจารณ์ พานิช (2557: 17) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า การเรียนรู้สมัยใหม่ มิได้มุ่งเพียงแค่ให้ผู้เรียนสามารถตีความหรืออ่านออกเท่านั้น แต่จะต้องสร้างให้ผู้เรียนเกิดนิสัยรักการอ่าน เกิด สนุกหริะและมีความสุขในการอ่าน ผู้เรียนจะต้องมีแนวทางการอ่านหลายวิธี อันจะเป็นพื้นฐานที่ดีสำหรับนำไป ในการเขียนข้อความได้หลายรูปแบบด้วยเช่นกัน

จากข้อมูลที่น่าเสนามาข้างต้น การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยของผู้เรียนระดับ พื้นฐานควรจะต้องเร่งดำเนินการแก้ปัญหา เนื่องจากทักษะการอ่านและการเขียนเป็นทักษะการสื่อสารใน ชีวิตประจำวันและผู้เรียนจะต้องนำไปใช้ในการเรียนรู้และสร้างความเข้าใจ โดยเริ่มจากการศึกษาเสียง คำ ความหมาย โครงสร้างทางภาษา ประโยค ข้อความ จนถึงเรื่องราวต่าง ๆ อันจะช่วยให้เกิดความเชี่ยวชาญใน การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

บทความนี้ ผู้เขียนจึงนำเสนอแนวทางพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยให้แก่ผู้เรียน ระดับพื้นฐานโดยการใช้รูปภาพเป็นสื่อเพื่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านการสังเกต การฝึกอ่าน การฝึกเขียน และ การเรียนรู้คำศัพท์จากรูปภาพ เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาการสอนอ่าน และเขียนภาษาไทยระดับประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ในตอนท้ายของบทความผู้เขียนได้นำเสนอตัวอย่าง

การสอนอ่านและเขียนภาษาไทยตามขั้นตอน Picture Word Inductive Model (PWIM) เพื่อเป็นแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้สอนอ่านและเขียนภาษาไทยให้สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน และบริบททางการสอนภาษาไทย อันจะช่วยส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนซึ่งเป็นพื้นฐานของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

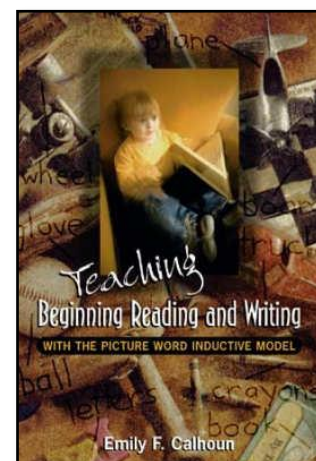
Picture Word Inductive Model พัฒนาขึ้นเมื่อใด

Picture Word Inductive Model (PWIM) เป็นรูปแบบการสอนที่ Calhoun พัฒนาขึ้นในปี ค.ศ. 1998 ซึ่งขณะนั้น Calhoun เป็นอาจารย์สอนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยจอร์เจีย และยังเป็นทีปรึกษาให้หน่วยงานบริการในฐานะผู้ประสานงานของ Georgia League of Professional School ของมหาวิทยาลัยจอร์เจีย โดยมีหน้าที่ประสานงานด้านภาษาศาสตร์ระดับปฐมวัยจนถึงประถมศึกษาทำให้ Calhoun เข้าใจสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาของเด็กระดับปฐมวัยไปจนถึงอุดมศึกษา จึงได้พัฒนา PWIM ขึ้นและนำไปทดลองใช้กับเด็กระดับปฐมวัยและประถมศึกษา จากนั้นนำผลมาปรับปรุงแก้ไขกระบวนการของ PWIM ให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนให้มากที่สุด รวมระยะเวลาประมาณ 20 ปี จากนั้นในปี ค.ศ. 1998 Calhoun ก็ได้เผยแพร่ PWIM ในหนังสือ "Model of Teaching" ฉบับปี ค.ศ. 1998

เรื่อยมา จนถึงปัจจุบัน (พิมพ์ครั้งที่ 9) (Joyce, Weil and Calhoun, 2015) โดยสำนักพิมพ์ Pearson เป็นผู้จัดพิมพ์ในครั้งนั้น

ต่อมาในปี ค.ศ. 1999 Calhoun (1999) ได้เผยแพร่ Picture Word Inductive Model (PWIM) ไว้ในหนังสือ "Teaching Beginning Reading and Writing with the Picture Word Inductive Model" ของสำนักพิมพ์ ASCD (Association for Supervision and Curriculum Development) ผู้เขียนได้ศึกษาและทำความเข้าใจเนื้อหาและสาระสำคัญของหนังสือเล่มนี้สรุปได้ว่าการพิมพ์ฉบับครั้งนี้มีรายละเอียดมากกว่าฉบับพิมพ์ในปี ค.ศ. 1998 เพราะเป็นการนำเสนอความเป็นมา หลักการ ลักษณะขั้นตอน และแนวทางการนำ PWIM ไปใช้ รวมทั้งภาระงานหรือชิ้นงานของผู้เรียน นับว่าการพิมพ์ครั้งนี้เป็นการเผยแพร่ PWIM สู่อาจารย์สอนอย่างสมบูรณ์ เพื่อให้ผู้ที่สนใจและครูผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน การเรียนรู้คำศัพท์ โครงสร้างทางภาษา และกลไกทางภาษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดสัมฤทธิ์ผลสูงสุด

หนังสือ "Teaching Beginning Reading and Writing with the Picture Word Inductive Model"
ฉบับปี ค.ศ. 1999สำนักพิมพ์ ASCD
ที่มา:
<http://ebusiness.ascd.org/serverfiles/productimages/199025b.jpg>

จากข้อมูลข้างต้น ทำให้ทราบว่า Picture Word Inductive Model (PWIM) เป็นรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้แก้ปัญหาคำอ่านและการเขียน และการเรียนการสอนภาษาของผู้เรียนตั้งแต่ระดับพื้นฐาน โดยใช้รูปภาพเป็นสื่อกลางกระตุ้นให้ผู้เรียนเรียนรู้คำศัพท์ โดยใช้ทักษะการอ่านและการเขียนซึ่งเป็นทักษะการสื่อสารที่ผู้เรียนใช้ในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว เพื่อให้ผู้เรียนสร้างความเข้าใจความหมายและรูปคำศัพท์แล้ว ก่อนไปสู่การสร้างข้อความ ประโยค และย่อหน้า นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างความเข้าใจโครงสร้างทางภาษาของเด็กที่เริ่มหัดอ่านและหัดเขียนอันเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ภาษาในระดับสูงขึ้นไป ทั้งนี้ยังเผยแพร่รูปแบบดังกล่าวให้ครูและผู้ที่สนใจเพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้พัฒนาทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน และการเรียนภาษาให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

ทำไมต้องพัฒนา Picture Word Inductive Model

Picture Word Inductive Model (PWIM) พัฒนาขึ้นเพื่อช่วยแก้ปัญหาคำอ่าน การเขียน การเรียนรู้คำศัพท์ และโครงสร้างทางภาษาของผู้เรียนระดับพื้นฐาน Calhoun (1999) เชื่อว่า ครูสามารถสอนให้เด็กมีจิตสำนึกและเกิดความสนใจได้ หากใช้กระบวนการสื่อสาร ได้แก่ ทักษะการอ่านและการเขียน ซึ่งเป็นกระบวนการรับสารและส่งสารที่ผู้เรียนสามารถทำได้ด้วยการใช้ทักษะการอ่าน (อ่านสะกดคำ อ่านออกเสียง อ่านจับใจความ ฯลฯ) และเห็นผลได้ด้วยการใช้ทักษะการเขียน (เขียนข้อความ เขียนเรียงความ หรือเขียนสรุปความ ฯลฯ) จึงช่วยให้การเรียนการสอนภาษาเป็นแบบธรรมชาติ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ วัตถุประสงค์ของ PWIM สรุปได้ 3 ประการ ดังนี้

- 1) เพื่อรูปแบบการสอนอ่านและเขียนให้ผู้เรียนระดับพื้นฐาน
- 2) เพื่อช่วยส่งเสริมและพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนให้แก่ผู้เรียน
- 3) เพื่อติดตามผลการใช้ PWIM จากผู้เรียนและผู้สอน หรือผู้นำไปใช้

จากวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ประการข้างต้น ผู้เขียนมีความคิดเห็นว่าวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 น่าจะเป็นเหตุผลสำคัญที่ Calhoun ต้องการพัฒนา PWIM ขึ้นเพื่อให้เป็นรูปแบบการสอนอ่านและเขียนให้แก่ผู้เรียนระดับพื้นฐาน เพราะ Calhoun เป็นอาจารย์สอนระดับปฐมวัยและประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยจอร์เจีย และยังมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านภาษาศาสตร์จึงเข้าใจปัญหาการอ่านและการเขียนของผู้เรียนระดับพื้นฐานได้เป็นอย่างดี และอยากจะแก้ปัญหาดังกล่าว เมื่อ Calhoun ได้พัฒนา PWIM ขึ้นและนำไปทดลองใช้แล้วนานกว่า 20 ปี จึงอยากเผยแพร่รูปแบบการสอนที่ตนเองได้พัฒนาขึ้นแก่ผู้ที่สนใจ โดยหวังว่า PWIM จะสามารถช่วยให้ครูนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นได้ จึงสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 กับวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผู้เขียนเห็นว่าน่าจะเป็นเหตุผลรองในการพัฒนารูปแบบการสอนครั้งนี้ อย่างไรก็ตาม การเผยแพร่ PWIM ไปสู่ผู้ที่สนใจนั้น แสดงให้เห็นเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์โดยมีงานวิจัย บทความวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสาร หรือการนำเสนอทั้งในประเทศและต่างประเทศได้นำ PWIM ไปใช้พัฒนาและแก้ปัญหาทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน และการเรียนรู้คำศัพท์ของผู้เรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ซึ่งข้อมูลนี้เป็นหลักฐานที่ยืนยันว่า PWIM เป็นรูปแบบการสอนที่สามารถนำมาใช้พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดียิ่งขึ้นได้

การพัฒนาการอ่านและการเขียนตาม Picture Word Inductive Model มีหลักการอย่างไร

รูปแบบการสอนเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบภายใต้แนวคิด ทฤษฎี หรือ หลักการต่าง ๆ ที่นำมาใช้เป็นพื้นฐาน PWIM เป็นรูปแบบการสอนที่ Calhoun พัฒนาขึ้น สรุปหลักการจัดการเรียนรู้ได้ 4 ประการ (Joyce, Weil and Calhoun, 2015: 102) ดังนี้

1) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการแบบธรรมชาติของสังคม (a natural social process)

การจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการแบบธรรมชาติของสังคม เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการสื่อสารแบบธรรมชาติ (whole language) คือ การใช้ทักษะภาษา ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งสิ่งของ สิ่งประดิษฐ์ รูปภาพในการสอนคำศัพท์และโครงสร้างของประโยค การเรียนรู้ตามหลักการข้อนี้ ผู้สอนจะต้องกระตุ้นและส่งเสริมทักษะทางภาษา ฝึกการใช้ภาษาในทุกชั้นตอนที่สัมพันธ์กับการสื่อสาร ซึ่งขั้นตอนของ PWIM จึงเริ่มจากการให้ผู้เรียนได้สังเกตรูปภาพ พูดชื่อคำศัพท์จากภาพ อ่านบททวนชื่อคำศัพท์ ฟังการอ่านออกเสียงและการสะกดคำ และนำคำศัพท์ที่ได้ไปสร้างเป็นข้อความหรือแต่งประโยคต่อไป ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้คำศัพท์ผ่านกระบวนการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งเป็นกระบวนการสื่อสารทางสังคมที่มนุษย์ทุกคนใช้ในชีวิตประจำวัน

2) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นความต่อเนื่องของสมอง (the concept-wired brain)

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นความต่อเนื่องของสมอง เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดเชิงอุปนัย ซึ่งจะช่วยให้ส่งเสริมพัฒนาการทางสมองของผู้เรียนในการสร้างองค์ความรู้ และสามารถแยกแยะข้อมูลได้ การจัดการเรียนรู้ตามหลักการข้อนี้ ผู้สอนจะต้องสังเกตจัดกลุ่มคำศัพท์ตามประเภทหรือชนิดของคำที่ระบุได้จากภาพ ซึ่งขั้นตอนดังกล่าว ผู้เรียนจะต้องใช้กระบวนการคิดเชิงอุปนัยในการตีความและแยกแยะประเภทของข้อมูลให้สัมพันธ์กันมากที่สุด ดังนั้นในขั้นตอนดังกล่าวจึงเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการคิดที่สำคัญ

3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการทำความเข้าใจจากความต้องการของผู้เรียน (a need to understand)

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการทำความเข้าใจจากความต้องการของผู้เรียน เป็นการทำให้นักเรียนค้นหาความหมาย โดยการรับรู้และสร้างความเข้าใจคำศัพท์ เพื่อนำไปสู่ข้อมูลในการอธิบายความหมาย แนวคิดดังกล่าวจะช่วยให้ผู้เรียนสืบค้นหาความหมายของคำศัพท์ เพื่อนำไปสู่การสร้างทำความเข้าใจความหมาย และเนื้อหาของคำศัพท์ผ่านกระบวนการคิด กระบวนการอ่านและการเขียน และในขั้นตอนนี้ผู้เขียนเห็นว่า ครูจะต้องส่งเสริมและกระตุ้นโดยการหาสื่อการเรียนรู้ เช่น ของจริง เพื่อกระตุ้นและเชื่อมโยงความรู้ของนักเรียนให้สามารถค้นหาความหมายของคำศัพท์ได้ และช่วยทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนได้

4) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม (the interactive environment)

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม เป็นการทำให้นักเรียนและเพื่อนร่วมชั้นเรียน เพื่อช่วยขยายองค์ความรู้ในการอ่านระหว่างการเล่นการปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียนทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ อันเป็นสิ่งสำคัญต่อความสามารถในการคิดเชิงอุปนัย แนวคิดดังกล่าวช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้นและผู้สอน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถแสดงศักยภาพในการอ่านและการเขียนได้อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะการอ่านออกเสียง การอ่านสะกดคำ

หลักการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 ประการที่นำเสนอมานั้น ผู้เขียนสังเกตว่า PWIM มิใช่เป็นเพียงรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นเพื่อแก้ปัญหาการอ่าน การเขียน และเรียนรู้คำศัพท์เท่านั้น แต่ยังช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกล้าแสดงออก เช่น การให้ผู้เรียนฝึกอ่านออกเสียง อ่านสะกดคำ ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนด้วยตนเองและผู้อสอนจะให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุง พฤติกรรมดังกล่าวช่วยให้ผู้สอนทราบว่า ผู้เรียนคนใดไม่สามารถอ่านได้ อ่านไม่ออก หรืออ่านไม่คล่อง ขณะเดียวกันก็ยังช่วยตรวจสอบว่าผู้เรียนคนใดเขียนไม่ถูก เขียนไม่เป็น หรือเขียนไม่คล่องได้ด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ ยังช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง คือ การให้ผู้เรียนระบุคำศัพท์จากรูปภาพ และจัดกลุ่มคำศัพท์ตามประเภทหรือชนิดของคำ ทั้งนี้ กระบวนการดังกล่าวเป็นการส่งเสริมทักษะการคิด และให้ผู้เรียนได้สร้างความหมายของคำศัพท์ผ่านกระบวนการเรียนรู้ภาษาตามธรรมชาติ โดยการใช้ทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้านแบบบูรณาการด้วยกัน นับว่า PWIM เป็นรูปแบบการสอนที่ช่วยส่งเสริมทั้งการสื่อสารเชิงทักษะสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการคิด เพื่อสร้างความเข้าใจผ่านกระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมได้อย่างเหมาะสมทั้งความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะที่สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

Picture Word Inductive Model มีขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนอย่างไร

ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอนที่กำหนดไว้ โดย Picture Word Inductive Model (PWIM) มีขั้นตอน (Calhoun, 1999: 23) ดังนี้

1. เริ่มด้วยการเลือกภาพที่ประกอบด้วยที่มีวัตถุ สิ่งของ คน เหตุการณ์ต่าง ๆ หรือมาจากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ใกล้ตัวของผู้เรียน เพื่อนำมาใช้เป็นแผนภูมิภาพ (picture word chart)
2. ผู้เรียนสังเกต และช่วยกันระบุชื่อคำศัพท์ของสิ่งที่พบในแผนภูมิภาพ อาจจะสถานการณ์ เหตุการณ์ หรือพฤติกรรมต่าง ๆ โดยนำบัตรคำศัพท์ติดให้ตรงกับสถานการณ์ เหตุการณ์ หรือพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ปรากฏในแผนภูมิภาพ
3. ผู้สอนเชื่อมโยงคำศัพท์ที่ผู้เรียนระบุไว้กับแผนภูมิภาพ จากนั้นให้ผู้เรียนอ่านออกเสียงและสะกดคำ คำศัพท์ดังกล่าว โดยผู้สอนจะตรวจสอบและแนะนำวิธีการอ่านออกเสียงและการสะกดคำที่ถูกต้อง เพื่อนำไปใช้ในครั้งต่อไป
4. ผู้เรียนอ่านและทบทวนคำศัพท์ที่ระบุไว้จากแผนภูมิภาพ
5. ผู้เรียนจัดกลุ่ม หรือจำแนกประเภทคำศัพท์ที่ได้ระบุไว้จากแผนภูมิภาพ เช่น คำที่ออกเสียง /ch/ (cheese, peach, chilled,) คำที่ออกเสียง /ch/ 2 ตำแหน่ง เช่น church เป็นต้น คำศัพท์ดังกล่าวผู้เรียนยกตัวอย่างที่ปรากฏในรูปภาพ ในการจัดกลุ่มผู้สอนจะต้องคำนึงถึงความสามารถและวัยของผู้เรียน เพื่อประโยชน์ในการคิดเชิงอุปนัย
6. ผู้เรียนอ่านและทบทวนคำศัพท์ที่ระบุไว้จากแผนภูมิภาพอีกครั้ง
7. ผู้สอนและผู้เรียนเพิ่มคำ (ถ้าต้องการเพิ่ม เพื่อให้สามารถเขียนได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่สอน) ในแผนภูมิภาพ
8. ผู้เรียนตั้งชื่อของแผนภูมิภาพ โดยพิจารณาจากรายละเอียดของสิ่งที่ปรากฏในแผนภูมิภาพ และบรรยายเกี่ยวกับสิ่งที่ปรากฏในแผนภูมิภาพ

9. ผู้เรียนนำคำศัพท์ที่ระบุไว้มาสร้างเป็นประโยค (ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงความสามารถและวัยของผู้เรียน) และจัดประเภทของประโยค เพื่อเรียบเรียงให้เป็นข้อความหรือย่อหน้า

10. ผู้เรียนอ่านและทบทวนการสร้างประโยค และการเขียนย่อหน้าที่สร้างขึ้น

ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนข้างต้นเป็นขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน Calhoun (1993: 23) ได้กำหนดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับผู้สอน ผู้เรียน และสภาพแวดล้อมในบริบทการสอนภาษาแม่ หรือภาษาที่หนึ่ง (first language) ผู้เขียนคิดว่าหากนำ PWIM มาประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้สอดคล้องกับบริบททางการสอนของประเทศไทย ย่อมช่วยแก้ปัญหาการอ่านและการเขียนภาษาไทยอันเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญ และเป็นเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562: 9) ที่กำหนดไว้ให้แก่ผู้เรียนระดับประถมศึกษา ทั้งนี้ ผู้สอนจะต้องศึกษาบริบททางการสอนในระดับไมโคร (micro) ได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน การจัดการเรียนการสอน และเนื้อหาสาระ (ทิตนา แคมมณี, 2561: 17) โดยเฉพาะธรรมชาติของภาษาไทยที่มีระบบเสียง ระบบไวยากรณ์ และระบบความหมายแตกต่างจากภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับ พระยาอนุมานราชธน (2522: 56) ได้กล่าวว่า ภาษาไทยจัดอยู่ในตระกูลภาษาคำโดด ขณะที่ภาษาอังกฤษจัดเป็นภาษามิวิภัติปัจจัย ด้วยเหตุนี้ การเรียนการสอนภาษาไทยกับภาษาอังกฤษจึงแตกต่างกัน ผู้เขียนจึงปรับขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนของ PWIM เพื่อให้สอดคล้องกับธรรมชาติของภาษาไทย บริบททางการสอนของไทย และการจัดการศึกษาของไทย เพื่อให้ครูภาษาไทยหรือผู้สนใจสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ และสะดวกมากยิ่งขึ้น โดยนำมาจัดกลุ่มใหม่ได้ 4 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 เลือกและระบุคำศัพท์จากภาพ (select picture and identify words)

1.1 ผู้สอนเลือกรูปภาพที่ประกอบ ด้วยภาพวัตถุ สิ่งของ ฉากเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่นักเรียนรู้จักคุ้นเคย จากนั้นนำเสนอแผนภูมิรูปภาพ (Picture Word Chart)

1.2 ผู้สอนกระตุ้นด้วยกลวิธีต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนสังเกต และช่วยกันระบุสิ่งที่ปรากฏในแผนภูมิรูปภาพ หรือเหตุการณ์ สถานการณ์ หรือการปฏิบัติที่ปรากฏในรูปภาพ (Words and Action)

1.3 ผู้เรียนอ่านออกเสียงคำศัพท์ เพื่อให้ผู้เรียนได้สังเกตและฝึกการออกเสียงรูปและเสียงของคำให้ถูกต้อง และนำไปใช้ในการสะกดคำในขั้นตอนต่อไป

ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงคำศัพท์ (linking words)

2.1 ผู้สอนกระตุ้นโดยใช้กลวิธีต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่เพื่อสามารถติดบัตรคำศัพท์ที่ผู้เรียนระบุให้ตรงกับสิ่งที่ปรากฏในแผนภูมิรูปภาพ

2.2 ผู้เรียนอ่านสะกดคำศัพท์ เพื่อให้ผู้เรียนสังเกตรูปและเสียงของคำศัพท์เมื่อสะกดคำจะได้จดจำคำศัพท์นั้นได้

ขั้นที่ 3 จัดกลุ่มคำศัพท์ (classify words)

3.1 ผู้สอนกระตุ้นโดยใช้กลวิธีต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนช่วยกันจัดกลุ่มคำศัพท์ หรือจัดประเภทของคำศัพท์ที่ระบุไว้จากแผนภูมิภาพ ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยอาจจำแนกได้ ดังนี้

- จำแนกตามเสียงพยัญชนะต้น (นอน, กาล, พิมพ์) หรือพยัญชนะท้าย (กิ่ง, มอง, คาง)
- จำแนกตามไตรยางศ์ (อักษรสูง อักษรกลาง และอักษรต่ำ)
- จำแนกตามชนิดของคำ (นาม สรรพนาม กริยา วิเศษณ์ บุพบท สันธาน และอุทาน)

ในการจัดกลุ่มคำศัพท์ ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงความสามารถและวัยของผู้เรียน เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดเชิงอุปนัย (Inductive Thinking) โดยจัดกลุ่มคำศัพท์ไปหากฎเกณฑ์หรือหลักการได้

3.2 ผู้เรียนอ่านออกเสียงและอ่านสะกดคำศัพท์ เพื่อทบทวนอีกครั้ง

ขั้นที่ 4 ประยุกต์ใช้คำศัพท์ (applied words)

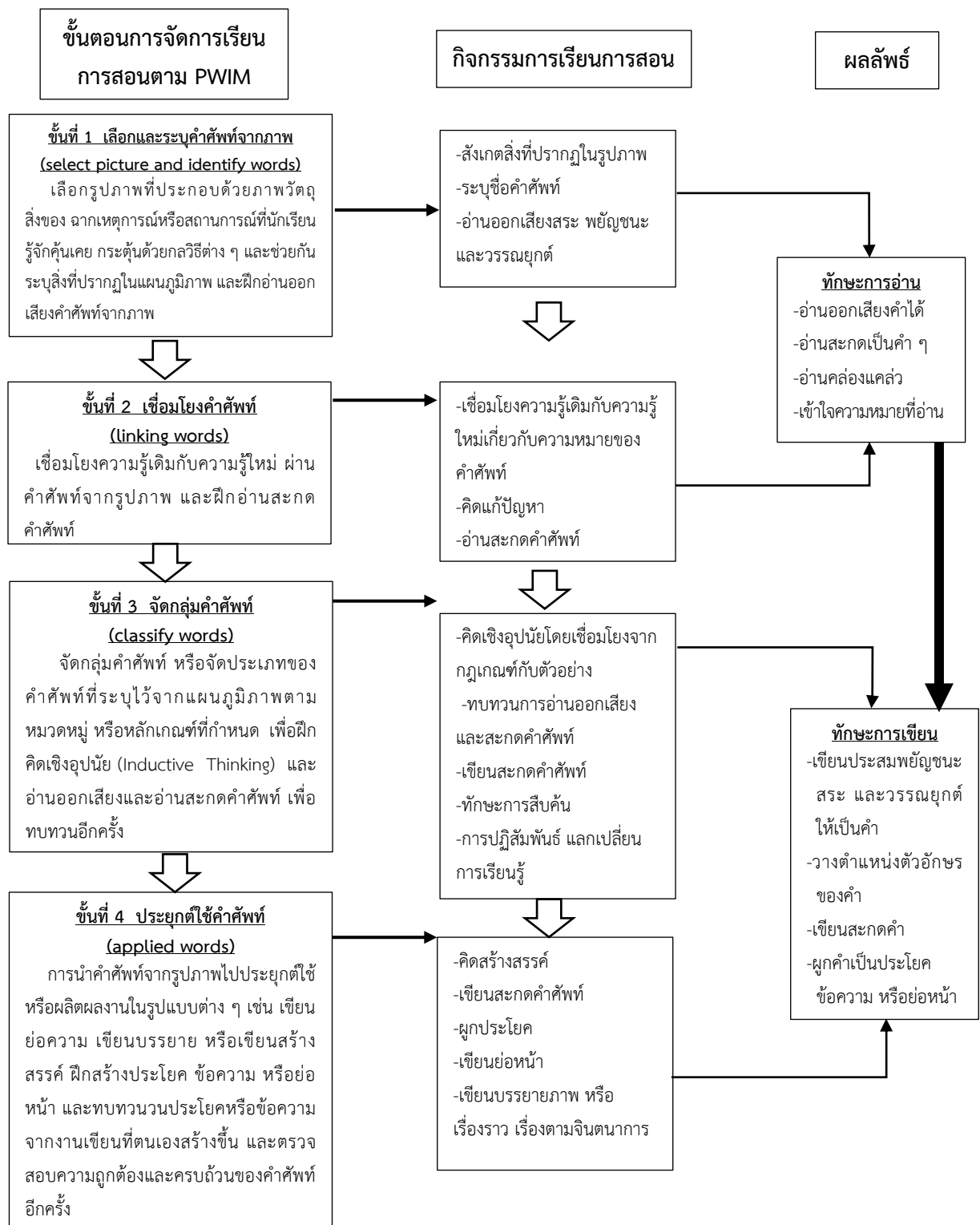
4.1 ผู้สอนเพิ่มคำศัพท์ เพื่อให้สอดคล้องกับวัยของผู้เรียนในแผนภูมิภาพ (ถ้ามี)

4.2 ผู้สอนกระตุ้นโดยใช้กลวิธีต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนตั้งชื่อแผนภูมิภาพโดยพิจารณาจากรายละเอียดของสิ่งที่ปรากฏในแผนภูมิภาพ และบรรยายเกี่ยวกับสิ่งที่ปรากฏในแผนภูมิภาพ

4.3 ผู้เรียนนำคำศัพท์ที่ระบุไว้มาสร้างเป็นประโยค (ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงความสามารถและวัยของผู้เรียน) และจัดประเภทของประโยค เพื่อนำไปสู่การเขียนข้อความ หรือย่อหน้า

4.4 ผู้เรียนอ่านทบทวนประโยคหรือข้อความจากงานเขียนที่ตนเองสร้างขึ้น เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของคำศัพท์ที่ได้ระบุไว้ก่อนหน้านี้

ผู้เขียนจึงสรุปขั้นตอนที่นำเสนอข้างต้นโดยมีรายละเอียดดังแผนภาพที่ 1 ดังนี้

แผนภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างขั้นตอนการเรียนการสอนตาม PWIM กับการอ่านและการเขียน

จุดเด่น และข้อคำนึงในการนำ Picture Word Inductive Model (PWIM) ไปประยุกต์ใช้

Picture Word Inductive Model (PWIM) มีจุดเด่นคือ การใช้รูปภาพเป็นสื่อการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดเชิงอุปนัย และการสืบเสาะหาคำศัพท์ที่ปรากฏในรูปภาพ ผ่านกระบวนการสอนภาษาแบบบูรณาการ เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง นับว่า PWIM เป็นรูปแบบการสอนที่เหมาะสมสำหรับนำไปใช้พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยของผู้เรียนได้ เบื้องต้นผู้สอนหรือผู้สนใจควรจะต้องทำความเข้าใจประเด็นเกี่ยวกับจุดเด่นและประเด็นที่ควรคำนึงในการนำ PWIM ไปใช้จัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดียิ่งขึ้น (Calhoun, 1993) ดังนี้

1) จุดเด่น

1.1) PWIM เป็นรูปแบบการสอนที่เน้นการสอนภาษาแบบการบูรณาการ กล่าวคือ PWIM เป็นแนวทางการสอนทักษะทางภาษาให้สัมพันธ์กัน โดยมุ่งเน้นการใช้ทักษะทางภาษา ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการดู เพื่อเป็นเครื่องมือในการสืบเสาะหาความรู้จากสถานการณ์ เหตุการณ์ หรือพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ปรากฏในรูปภาพ เช่น

- การอ่าน เช่น อ่านออกเสียง อ่านสะกดคำ อ่านประโยค และอ่านย่อหน้า
- การเขียน เช่น เขียนคำศัพท์ เขียนสะกดคำ เขียนประโยค และเขียนย่อหน้า
- การฟัง เช่น ฟังการออกเสียงคำศัพท์ ฟังคำสั่ง
- การพูด เช่น พูดออกเสียง พูดแสดงความคิดเห็น
- การดู เช่น สังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ปรากฏในรูปภาพ

อันที่จริงรูปแบบการสอนที่มีขั้นตอนกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการทางภาษา จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการออกเสียงและการสะกดคำที่ถูกต้องหลาย ๆ ครั้งจะช่วยให้ผู้เรียนจดจำการออกเสียงและการสะกดคำศัพท์ในแต่ละคำที่ถูกต้อง เพื่อเป็นพื้นฐานในการอ่านและการเขียนได้อย่างถูกต้อง

1.2) รูปแบบที่พัฒนาทักษะการคิดและการสืบสอบ ผู้เรียนจะได้ใช้กระบวนการคิดเชิงอุปนัยเพื่อเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ โดยการจับกลุ่มคำ หรือจำแนกที่ระบุไว้จากแผนภูมิภาพ และสร้างองค์ความรู้ของ ความหมายของคำศัพท์ นอกจากนี้ยังส่งเสริมการเรียนรู้ การจดจำ และการเข้าใจความคิดรวบยอดคำศัพท์

2. แนวทางการนำไปใช้

2.1 การเลือกรูปภาพ รูปภาพ (picture) เป็นสิ่งสำคัญของ PWIM ที่ผู้นำไปใช้จะต้องคำนึงถึงเนื่องจากรูปภาพที่เลือกจะส่งผลต่อการเชื่อมโยงความคิดเชิงอุปนัย และความรู้เดิมของผู้เรียน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนมีประสิทธิภาพ จะต้องคำนึงถึงประเด็นดังต่อไปนี้

- มีเรื่องราว เหตุการณ์ หรือสถานการณ์ที่นักเรียนคุ้นเคย หรือใกล้ตัว
- มีความชัดเจน และมองเห็นสิ่งที่ปรากฏในภาพได้เป็นรูปธรรม
- มีความดึงดูดและสร้างจุดสนใจแก่ผู้เรียน

2.2 การนำรูปภาพไปใช้ เมื่อผู้สอนดำเนินการเลือกภาพตามวิธีการข้างต้นแล้ว จากนั้นจะต้องนำภาพไปใช้เพื่อสร้างเป็นแผนภูมิคำศัพท์ภาพ โดยผู้สอนอาจจะต้องกระตุ้นผู้เรียนด้วยเทคนิคการใช้คำถาม เช่น จงบอกชื่อของสิ่งที่ตนเองระบุไว้, สิ่งที่เราบุมือชื่อว่าอะไร เขียนอย่างไร เป็นต้น

จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นได้ว่า จุดเด่นและข้อจำกัดของ PWIM ก็คือ รูปภาพ หากผู้สอนเลือกภาพได้เหมาะสมกับความสามารถและระดับชั้นของผู้เรียน ก็จะช่วยทำให้การเรียนรู้การอ่านและเขียนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ในทางกลับกันหากผู้สอนเลือกภาพไม่ชัดเจน มีเรื่องราวคลุมเครือ และรายละเอียดในภาพซับซ้อนและยากกว่าระดับชั้นของผู้เรียนก็จะยิ่งเพิ่มปัญหาการอ่านและการเขียน และปัญหาการจัดชั้นเรียนที่จะตามด้วยเช่นกัน

Picture Word Inductive Model : การประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและเขียน

การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยตามขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนของ PWIM ผู้สอนหรือผู้สนใจควรศึกษาและทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ หลักการสำคัญ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลของ PWIM ที่ผู้เขียนได้นำเสนอในหัวข้อก่อนหน้านี้ เพื่อให้การนำ PWIM ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพได้ ผู้เขียนจึงขอแนะนำตัวอย่างการสอนอ่านและเขียนภาษาไทยในหัวข้อ “วันสงกรานต์” เพื่อเป็นตัวอย่างการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน บทบาทผู้สอน บทบาทผู้เรียนตามขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนของ PWIM โดยมีรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนของ PWIM	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน
ขั้นที่ 1 เลือกและระบุคำศัพท์จากภาพ (select picture and identify words)	1.1 เลือกภาพจากเหตุการณ์วันสงกรานต์ เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน 1.2 นำเสนอภาพที่เลือกไว้บนกระดานเป็น แผนภูมิรูปภาพ (Picture Word Chart) 1.3 ใช้คำถามกระตุ้นผู้เรียนให้สังเกตและระบุสิ่งที่ปรากฏในแผนภูมิภาพ อาจจะ เป็นเหตุการณ์ สถานการณ์ หรือ พฤติกรรม ต่าง ๆ เช่น - นักเรียนพบสิ่งใด/เหตุการณ์/สถานการณ์ในแผนภูมิรูปภาพ - สิ่งใด/เหตุการณ์/สถานการณ์ที่พบในแผนภูมิรูปภาพคืออะไร	1.1 สังเกตสิ่งที่ปรากฏในแผนภูมิรูปภาพ อาจจะ เป็นสิ่งของ คน สัตว์ และอื่น ๆ 1.2 สังเกตและระบุสิ่งที่ปรากฏในแผนภูมิรูปภาพ 1.3 อ่านออกเสียงคำศัพท์ของสิ่งที่ระบุจากแผนภูมิรูปภาพ
ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงคำศัพท์ (linking words)	2.1 ทบทวนความรู้คำศัพท์ในบทเรียน เพื่อจากการเรียนให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ 2.2 กระตุ้นให้ผู้เรียนนำบัตรคำศัพท์มาติดแผนภูมิภาพให้ตรงกับสิ่งของหรือสถานการณ์ในแผนภูมิรูปภาพ 2.3 จัดบรรยากาศที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกอ่านสะกดคำศัพท์จากแผนภูมิรูปภาพ	2.1 เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่เพื่อทบทวนความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ในบทเรียน 2.2 นำบัตรคำศัพท์ที่เขียนไว้ติดให้ตรงกับภาพ สิ่งของ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ระบุไว้ 2.3 ช่วยกันอ่านสะกดคำศัพท์ที่ปรากฏในแผนภูมิรูปภาพ

ขั้นตอนของ PWIM	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน						
ขั้นที่ 3 จัดกลุ่มคำศัพท์ (classify words)	3.1 กระตุ้นให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่ม เพื่อระดมสมอง โดยคณะกรรมการของผู้เรียน 3.2 กระตุ้นให้ผู้เรียนจำแนกคำศัพท์ภาษาไทย เช่น จำแนกตามเสียงพยัญชนะต้นหรือพยัญชนะท้าย จำแนกตามไตรยางค์ หรือ จำแนกตามชนิดของคำ 3.3 จัดบรรยากาศในชั้นเรียนเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนการเรียนรู้เกี่ยวกับประเด็นในการจัดกลุ่มหรือประเภทของคำศัพท์ 3.4 กระตุ้นให้ผู้เรียนอ่านสะกตคำศัพท์	3.1 แบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน 3.2 แต่ละกลุ่มระดมสมองช่วยกันคิด และจัดกลุ่ม หรือประเภทของคำศัพท์ในแผนภูมิรูปภาพ 3.3 อภิปรายกลุ่มย่อยและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้เกี่ยวกับประเด็นหรือหัวข้อในการจัดกลุ่มคำศัพท์ 3.4 อ่านสะกตคำจากคำศัพท์ที่ได้จัดกลุ่มหรือจำแนกไว้						
ขั้นที่ 4 นำคำศัพท์ไปใช้ (applied words)	4.1 เพิ่มคำศัพท์ในแผนภูมิรูปภาพเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้เขียนย่อหน้าได้ เช่น <table border="1" style="margin-left: 40px; margin-top: 10px;"> <tr> <td>ประเพณี</td> <td>รดน้ำ</td> <td>วัด</td> </tr> <tr> <td>ไหว้</td> <td>เทศกาล</td> <td></td> </tr> </table> 4.2 กระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งชื่อแผนภูมิรูปภาพ โดยพิจารณาจากรายละเอียดของสิ่งที่ปรากฏในแผนภูมิรูปภาพ 4.3 สุ่มผู้เรียนอธิบายเกี่ยวกับสิ่งที่ปรากฏในแผนภูมิรูปภาพ 4.4 กระตุ้นให้ผู้เรียนนำคำศัพท์ที่ระบุไว้มาสร้างเป็นประโยค 4.5 กระตุ้นให้ผู้เรียนนำประโยคที่สร้างขึ้นจัดเรียงเป็นย่อหน้า 4.6 กระตุ้นให้ผู้เรียนอ่านประโยคและย่อหน้าที่ตนเองสร้างขึ้น เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของคำศัพท์	ประเพณี	รดน้ำ	วัด	ไหว้	เทศกาล		4.1 ตั้งชื่อแผนภูมิรูปภาพโดยพิจารณาจากรายละเอียดของสิ่งที่ปรากฏในแผนภูมิรูปภาพ 4.2 พูดอธิบายเกี่ยวกับเหตุการณ์ในแผนภูมิรูปภาพคำศัพท์ที่ปรากฏเพื่อบอกความสัมพันธ์ของทั้งสองอย่าง 4.3 นำคำศัพท์ในแผนภูมิรูปภาพสร้างประโยคให้ได้มากที่สุด 4.4 นำประโยคที่สร้างขึ้นจัดเรียงมาเขียนเป็นย่อหน้า 4.5 อ่านประโยค และเรียงเรียงเป็นย่อหน้า
ประเพณี	รดน้ำ	วัด						
ไหว้	เทศกาล							

จากการประยุกต์ใช้ขั้นตอนของ PWIM ที่ผู้เขียนได้นำเสนอนั้น แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าขั้นตอนของ PWIM ทั้ง 4 ขั้นเป็นขั้นตอนที่สะดวกและให้ง่ายต่อการนำไปใช้จัดการเรียนการสอนอ่านและเขียนภาษาไทยให้แก่ผู้เรียนระดับพื้นฐาน รวมทั้งในแต่ละขั้นตอนนี้ยังมีกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุน ซึ่งกันและกัน อันเป็นพื้นฐานให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการอ่านไปสู่ทักษะการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในขั้นแรก คือ **เลือกและระบุคำศัพท์จากภาพ (select picture and identify words)** เป็นขั้นที่ช่วยฝึกทักษะการสังเกตสิ่งที่ปรากฏในรูปภาพ และฝึกการอ่านออกเสียง ซึ่งในขั้นตอนนี้ผู้สอนจะตรวจสอบพื้นฐานความรู้ทางหลักภาษาไทยได้ โดยเฉพาะการออกเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ เพื่อนำไปสู่ในขั้นที่ 2 คือ **เชื่อมโยงคำศัพท์ (linking words)** จะช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ ผู้เรียนจะต้องมีคลังคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับรูปภาพนั้น ๆ เป็นอย่างดี ซึ่งผู้เรียนจะแสดงออกโดยการยกตัวอย่าง หรือจับคู่บัตรคำกับรูปภาพให้ตรงกัน ในขั้นนี้ผู้สอนจะตรวจสอบความถูกต้องในการจับคู่และการออกเสียงการอ่านสะกดคำคำศัพท์ของผู้เรียนแต่ละคนมีความบกพร่องในด้านใด ต่อจากนั้นในขั้นที่ 3 **จัดกลุ่มคำศัพท์ (classify words)** จะช่วยกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดเชิงอุปนัย คือ การฝึกคิดและค้นหาความหมายจากการสังเกต โดยผู้เรียนจะใช้กระบวนการคิดในการจัดกลุ่มหรือจำแนกคำศัพท์จากการสังเกตสถานการณ์/เหตุการณ์/พฤติกรรมต่าง ๆ ที่ปรากฏในแผนภูมิรูปภาพโดยอาจจะจำแนกตามเสียงพยัญชนะต้นหรือท้าย หรือจำแนกตามประเภทหรือชนิดของคำ เป็นต้น ซึ่งในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะต้องใช้กระบวนการปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้นเรียนในการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ อภิปรายเพื่อแสดงความคิดเห็น และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้ได้ข้อสรุปและนำไปใช้ในการอ่านและการเขียนได้อย่างถูกต้อง และในขั้นสุดท้าย คือ **ขั้นนำคำศัพท์ไปใช้ (applied words)** จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำความรู้ (คำศัพท์) ไปใช้แต่งประโยค เขียนย่อหน้า เขียนเรื่องราวหรือเขียนนิทาน เป็นต้น โดยในขั้นตอนนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดสร้างสรรค์ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงความรู้ที่ได้จากการอ่าน การเขียน และกระบวนการคิดให้สัมพันธ์กัน นอกจากนี้ยังช่วยตรวจสอบความรู้ด้านหลักภาษา อันเป็นพื้นฐานให้ผู้เรียนใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย ดังที่ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2553: 208) ได้กล่าวว่า การสอนภาษาไทยจะต้องเน้นเรื่องการนำความรู้ด้านหลักภาษาไปใช้ฝึกทักษะทางภาษา เพื่อให้นักเรียนจะได้ใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การสอนอ่านและเขียนภาษาไทยตาม PWIM เป็นการพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดู หรือการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยของผู้เรียนระดับพื้นฐาน เพื่อเป็นทักษะพื้นฐานให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ ศึกษาต่อ หรือใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากผู้สอนได้ศึกษาทำความเข้าใจและปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนอย่างถ่องแท้และนำไปปรับให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน จำนวนเวลา และเนื้อหาสาระวิชา ก็จะช่วยให้เป็นแนวทางใหม่แก่ครูภาษาไทยหรือผู้สนใจอื่นนำไปใช้พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนให้แก่ผู้เรียนต่อไป แม้ว่าในปัจจุบันจะยังไม่มีการวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ที่มีการนำ Picture Word Inductive Model (PWIM) ไปทดลองใช้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของผู้เรียนเลยก็ตาม แต่ผู้เขียนก็ยังเชื่อว่า PWIM เป็นนวัตกรรมจัดการเรียนการสอนภาษาไทยที่น่าสนใจ และสามารถนำไปใช้พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยให้แก่ผู้เรียนระดับพื้นฐานได้ไม่แพ้วัตกรรมการจัดการเรียนการสอนรูปแบบอื่น ๆ

การติดตามผลการนำ Picture Word Inductive Model ไปใช้พัฒนาการอ่านและการเขียน

PWIM เป็นรูปแบบที่พัฒนาขึ้นเพื่อแก้ปัญหาการอ่าน การเขียน และการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนในระดับพื้นฐาน จึงทำให้ผู้สนใจได้นำรูปแบบดังกล่าวไปใช้เพื่อพิสูจน์ว่าจะสามารถพัฒนาความสามารถดังกล่าวได้หรือไม่ จากข้อมูลที่ผู้เขียนได้รวบรวมพบว่า นักวิชาการและนักการศึกษาหลายคนนำ PWIM ไปใช้พัฒนาความสามารถในการอ่าน การเขียน และการเรียนรู้คำศัพท์ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

McDonald (2010) และ Xuan Jiang (2014) ได้นำ PWIM ไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาได้ ผลจากการศึกษา PWIM มีขั้นตอนที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้ทบทวนคำศัพท์จากแผนภูมิภาพ ทำให้นักเรียนจดจำคำศัพท์ที่ปรากฏในแผนภูมิได้อย่างน้อยร้อยละ 80 ได้ ซึ่งเกิดจากครูได้กระตุ้นให้นักเรียนใช้กระบวนการคิดเพื่อจดจำคำศัพท์ในการอ่าน เพื่อนำไปสู่การเขียนคำศัพท์ได้อย่างถูกต้อง จึงทำให้นักเรียนที่เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนโดยใช้ PWIM

นอกจากนี้ Basral and Ningrum (2015) และ Novia (2015) ก็ได้นำ PWIM ไปใช้พัฒนาทักษะการเขียนซึ่งผลการศึกษาพบว่า PWIM สามารถนำมาใช้พัฒนาทักษะการเขียนบรรยาย หรือเขียนเล่าเรื่องได้ เนื่องจากในระหว่างจัดกิจกรรมนักเรียนจะสังเกตการใช้ภาษาในงานเขียนโดยเฉพาะการผูกประโยคให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ และมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ทบทวนหรือตรวจสอบการเขียนข้อความหรือประโยค จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนของนักเรียนสูงขึ้น รวมทั้ง Militansina and other (2016) ได้นำไปพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งพบว่า PWIM ช่วยพัฒนากระบวนการอ่าน การตีความคำศัพท์ และการแปลความหมายคำศัพท์ที่อ่านได้

การติดตามผลการนำ PWIM ไปใช้ แสดงให้เห็นว่า มีผู้สนใจนำ PWIM ไปใช้ในงานวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน การเขียน และการเรียนรู้คำศัพท์จำนวนมาก เนื่องจากมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะบูรณาการกระบวนการอ่านและการเขียน ซึ่งเป็นกระบวนการสื่อสารตามธรรมชาติ ในชีวิตประจำวัน ประเด็นที่น่าสังเกตก็คือ PWIM เป็นรูปแบบการสอนที่เผยแพร่เฉพาะบริบททางการสอนภาษาต่างประเทศ ขณะที่ในประเทศไทยยังไม่มีผู้นำ PWIM มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของผู้เรียนแม้แต่อย่างใด หากมีผู้สนใจหรือครูภาษาไทยนำ PWIM มาใช้พัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยให้แก่ผู้เรียนก็จะยิ่งสนับสนุนความคิดของผู้เขียนที่เห็นว่า PWIM สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอ่านและการเขียนซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ให้เป็นฐานในการเรียนรู้สรรพวิทยาการต่าง ๆ ในโลกไร้พรมแดนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

บทสรุป

แม้ว่าการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนจะมีผู้ให้แนวทางเสนอแนะที่หลากหลาย แต่การพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยตามขั้นตอนของ Picture Word Inductive Model (PWIM) ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่น่าสนใจ และสามารถนำไปใช้ได้กับบริบทการสอนภาษาไทยตามโดยมีหลักการสำคัญ 4 ประการที่จะต้องคำนึง คือ (1) การจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการแบบธรรมชาติของสังคม (a natural social process) (2) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นความต่อเนื่องของสมอง (the concept-wired brain) (3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการทำความเข้าใจจากความต้องการของผู้เรียน (a need to understand) และ

4) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม (the interactive environment) และจัดการเรียนการสอนตาม PWIM มีทั้งหมด 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 เลือกและระบุคำศัพท์จากภาพ (select picture and identify words) ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงคำศัพท์ (linking words) ขั้นที่ 3 จัดกลุ่มคำศัพท์ (classify words) และ ขั้นที่ 4 นำคำศัพท์ไปใช้ (applied words) และจุดเด่น และข้อจำกัดของการนำ PWIM ไปใช้จัดการเรียนการสอน เพื่อให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการติดตามผลการนำ PWIM ไปประยุกต์ใช้ในการสอนอ่านและเขียนจึงทำให้เป็นเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ได้ว่า PWIM สามารถนำไปใช้พัฒนาความสามารถในการอ่าน การเขียน และการเรียนรู้คำศัพท์ให้แก่ผู้เรียนระดับพื้นฐานให้สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21

References

- ACARA. (2013). **General Capabilities in the Australian Curriculum**. Retrieved from [www.australiancurriculum.edu.au/ General Capabilities/ PDF/ Overview](http://www.australiancurriculum.edu.au/General-Capabilities/PDF/Overview).
- Anumanratthana, phrayā. (2522). niruktisāt. Krung Thēp: khlāng witthayā.
- Buasombun, B lāe khana. (2559). kānsamrūat lāe sangkhroḥ ngānwichai kānsōṅ ‘ān lāe khian phāsā Thai nai radap prathom suksā. Krung Thēp: samnakngān khana kammakān kānwichai hāeng chāt lāe samnakngān kōngthun sanapsanun ngānwichai.
- Calhoun, E. F. (1999). **Teaching beginning reading and writing with the picture word inductive model**. Virginia: ASCD.
- IRA. (2012). **Adolescent literacy: A position statement of the international reading association**. Neward, DE: Author.
- Joyce, B; Weil, M and Calhoun, E. (1998). **Model of Teaching**. Boston: Allyn and Bacon.
- _____. (2015). **Model of Teaching**. U.S.A: Person.
- Khæmmani, T. (2561). sāt kānsōṅ: ‘ongkhwāmru phūā kānchat krabuānkān rianrū thī mī prasitthiphāp. Krung Thēp: samnakphim chulā long kōṅ mahāwitthayālai.
- McDonald, K. N. (2010). “The picture word inductive model: An effective model for vocabulary instruction” A thesis submitted in partial fulfillment of the requirement for the degree of Master of Education, The University of British Columbia.
- Militansina and other. (2016). “Improve student’s reading comprehension of procedure text through picture word inductive model strategy” **Journal Pendidikan dan Pembelajaran (JIPP)**, 4 (6): 1-16.
- Nakthonrop, T. (2553). wannasin nai duāngchāi phāsā Thai thīrak . Krung Thēp: ‘Amarin Phrinting ‘æ phap litching.
- Novia (2015). “Promoting picture word inductive model (PWIM) to develop students’ writing skill” **Premise Journal**, 4 (1) (April, 2015): 1-7.
- Partnership. (2013). **Learning for the 21st century**. Washington, D.C: The Partnership for 21st Century Skills.
- Phanich, W. (2557). kānsāng kān rianrū sū satawat thī 21. Krung Thēp: Soḥ charoen kānphim .
- Sakonrak, S and Other. (2559). kānsuksā rūpbæp withikān sōṅ lāe wikhroḥ priāpthiāp phon samrit khōṅg kānsōṅ ‘ān - khian phāsā Thai nai radap prathom suksā nai samai ratchakān thī kao. Krung Thēp: samnakngān khana kammakān kānwichai hāeng chāt lāe samnakngān kōngthun sanapsanun ngānwichai.

Samnakngan lekhatthikan saphā kānsuksā. (2560). phāēnkān suksā hāēng chat Phō.Sō. 2560 - 2575. Krung Thēp: phrik wān krāpfik.

_____. (2562). mattrathān kānsuksā hāēng chat Phō.Sō. 2561. Krung Thēp: samnakngān lekhatthikan saphā kānsuksā.

Trilling, B. and Fadel, C. (2009). **21st century skills: learning for life in our times**. San Francisco: Jossey-Bass.

Xuan Jiang. (2014). “Vocabulary learning through use of the picture word inductive model for young English learners in China: A mixed methods examination using cognitive load theory” A dissertation submitted in partial fulfillment of the requirement for the degree of Doctor of Philosophy in Curriculum and Instruction, Florida International University.